

Den Nya Valfärden

Företagarombudsmannen

Box 5625; 114 86 Stockholm,
Tfn 08- 545 038 10
www.dnv.se/foretagarombudsmannen

PM FO 02-015

FO 02-015

Stelbenthet hos PRV leder till tvångslikvidering av aktiebolag

Sammanfattning

Sittande revisor i företaget Flygets Bevingade Ord Förlag AB lämnade den 29 mars 2001 sitt uppdrag i samband med barnledighet. Bolagets ägare och tillika företrädare kom efter en tid överens med en ny revisor om tillträde i bolaget. Någon anmälan om detta nådde aldrig PRV. Verket förordnade därför om tvångslikvidation efter sju månader. En vecka efter det att överklagandetiden gått ut gjorde bolagets företrädare och nya revisor det känt för PRV att bolaget faktiskt hade en revisor. PRV vägrade dock att häva beslutet om likvidation. Därför kommer bolaget att dödas, med stora kostnader som följd, trots att bolaget inte brustit i annat än sin rapportering till PRV.

Fallet

Pej Kristoffersson drev bokförlaget Flygets Bevingade Ord Förlag AB. Företaget arbetade med utgivning av flygrelaterade böcker, till exempel en bok om JAS 39 Gripen. Verksamheten bedrevs i perioder och Pej Kristoffersson tillbringade därför delar av året utomlands.

Den 29 mars 2001 registrerade PRV den sittande revisorns avgång, som avsåg sig sitt uppdrag för att vara barnledig. Pej Kristoffersson tillfrågade då en ny revisor som först accepterade men sedan avsåg sig uppdraget innan han hunnit börja. Då kontaktade Pej Kristoffersson revisor Tommy Persson som i maj 2001 per telefon accepterade och sedermera tillträdde som bolagets revisor. I egenskap av bolagets ägare och företrädare skulle Pej Kristoffersson tillse att detta anmäldes till PRV.

Då PRV registrerat den tidigare revisorns avgång utan att ersättare anmälts skickades samma dag, den 29 mars, en påminnelse till bolaget om att anmäla ny revisor. Senaste svarsdag sattes till 10 maj 2001. Då PRV ännu den 16 augusti inte fått någon anmälan om ny revisor utfärdade verket ett föreläggande om tvångslikvidering av bolaget. Sista svarsdag för att undvika beslut om tvångslikvidering sattes till den 5 november 2001. PRV delgav bolaget detta föreläggande enligt reglerna i delgivningslagen, vilket bland annat innebar att en delgivningsförsändelse skickades till styrelseledamotens registrerade postadress.

Den 25 september lämnade Pej Kristoffersson Stockholm och den 4 oktober lämnade han landet. Han säger att han aldrig nåddes av föreläggandet. Pej Kristoffersson uppger att han i

början av oktober skickade en anmälan om ny revisor till PRV ifrån Bangkok. (Detta utan att någon bolagsstämma beslutat om tillsättning av revisor, vilket krävs enligt aktiebolagslagen.) Någon sådan anmälan nådde emellertid aldrig verket. Bolaget trädde den 6 november 2001 i tvångslikvidation på begäran av PRV. Verket utsåg även en advokat till likvidator som skulle leda bolaget under likvidationsförfarandet.

Pej Kristoffersson kom tillbaka till Sverige den 27 november, vilket var sista dag att överklaga PRVs beslut om tvångslikvidering till länsrätten. Tillsammans med bolagets nya revisor tog han några dagar senare kontakt med PRV för att förmä verket att häva beslutet, med argumentet att inga missförhållanden rådde i bolaget. Han menade att bolaget hade en revisor även om denne inte var registrerad hos PRV.

Eftersom fristen för överklagande till länsrätten löpt ut kontaktade Pej Kristoffersson en departementssekreterare på Näringsdepartementet och beskrev sin situation. Hon ställde sig kritisk till verkets agerande och kontaktade PRV för att efterhöra möjligheten att upphäva tvångslikvidationen, men verket stod fast vid sitt beslut. Hon bekräftar för Företagarombudsmannen att hon tycker att verket borde omprövat sitt beslut trots att detta var juridiskt riktigt, eftersom inga oegentligheter förekommit i bolaget.

I ett bolagsstämmoprotokoll daterat den 24 januari 2002 valdes formellt den nya revisorn för tiden 2001-07-01—2004-06-30. Uppgiften om revisorstillträdet inlämnades till PRV den 5 februari och registrerades den 5 april.

I revisionsberättelsen, daterad samma dag som bolagsstämmoprotokollet, fanns tre anmärkningar. Revisorn föreslog dock fastställande av resultat- och balansräkning samt ansvarsfrihet för styrelsen. Han har uppgivit för Företagarombudsmannen att han är starkt kritisk till att PRV inte upphävt tvångslikvidationen när omständigheterna kommit till verkets kännedom.

I bolaget fanns efter verksamhetsåret 2000-07-01—2001-06-30 en vinst om 1 335 630 kronor. Tvångslikvidationen av företaget kommer att leda till att bolaget dödas och upplöses. Förfarandet kommer enligt likvidatorn att generera en kostnad på uppskattningsvis 50 000 kronor. Verksamheten i bolaget drivs i dag vidare fram till likvidationen. När bolaget är dödat kommer Pej Kristoffersson inte att starta något nytt aktiebolag. I och med likvidationen kommer hälften av bolagets tillgångar att gå till skatt, resten kommer att utdelas till bolagets ägare. Det är för lite kapital för att kunna satsa på något nytt bokprojekt, säger Pej Kristoffersson.

Likvidatorn, som tillsatts av PRV, har uppgett för Företagarombudsmannen att PRV agerat formellt korrekt men att han tycker att verket är ”byråkratiskt” och ”fyrkantigt” och borde ha upphävt likvidationen eftersom bolaget i övrigt är välskött.

Förslag till bedömning

- PRV har inte begått något formellt fel. Det beskrivna tvångslikvidationsförfarandet har stöd i verkets regler. Men att låta ett aktiebolag tvångslikvideras med stora kostnader och orimliga konsekvenser som följd på grund av ett formaliafel innebär en oacceptabel stelbenthet från ett statligt verk. Bolagets ägare och företrädare har agerat slarvigt i sin kommunikation med PRV, men PRVs uppgift är inte att bestraffa

företagare, och därför borde verket ompröva sitt beslut till företagarens fördel, säger Företagarombudsmannen.

- Det företagarklimat i världsklass som regeringen talar om förutsätter att en positiv grundsyn på företagande genomsyrar de myndigheter som företagare kommer i kontakt med, menar Företagarombudsmannen. Då kan omöjligt formalia ha företräde framför en pragmatisk, hänsynstagande och fruktbar inställning till företagare.